

ook zijn critiek
bijgaan moet.
K. S.

zen door Dr H. H.

Herant, 1925.

verzorgde nitvos.
boek geworden
t voor het oog.
yper de hem aan-
zijn tocht door
et prachtig kon-
aan zijn herinn-
gebeeldhouwen
peerlingen en ka-
s „ziel“ van het
zoowel voor de
zen de Afrikaans-
antische, waarin
strijd hen hulde.

dit boek, even-
ze overtreft in
nende geschenk

Zuidpool“, door

Deursen en J.

Zomer en Kes-

n vervolg samen
den Bosphorus“.
Het mocht e-
ook niet. Zelfs
de keuze de
an lijnen smaa-
er China, Japan,
Arabië, Afrika,
4 en Zuid-Ame-
prokkeld.
oor deze saam-
twijfel zijn ge-
en legden beslag

e en de reizsin

der volgens de
O. Los,
1925.

dat iemand als
brakrijk nog zoo-
ren. In dit op-
God met rijk-
rakrijk begraven.

nderwerpen! Hij
terrein en moet

zoek en denk-

tegen dit werk
wel vermoeden,
heid heb ik ze
illende praem-
uitgaat, niet de
bevestigd. Maar
ir blad als het
g, dat de schry-

pen, omdat wij
zijn, zoo zou
portreffelijke op-

erlegen zit, kan
en idee worden
met den schry-
ombinationsga-
ek kan ook op

Los hebben we

chriftoverdenkin-
bundel.
blad en Druk

aamheid voers
ze Augustinus

entiem vertrek
ingeleid. Zoo

schap der be-
gij alleen hoort
aar aan prekes
geboren.

st geringe voor-
om lezen, maar
aan het stille
s. Dan komen

deskundige als
dig genoeg kri-
ngevuld. Geluk-
bundel“ dit ook

van plan is. Wordt het hem gegeven ons volk in zijn
geestelijk leven met nog vele bundels te verrijken.
Er zit plan in zijn meditaties. De eerste zijn ont-
jeend aan de bede van het Onze Vader: „Geef ons
heden ons dagelijks brood.“ De volgende zijn geput uit
den Prediker. De derde groep uit de eerste drie hoofd-
stukken van Genesis.
De laatste onderwerpen hebben thans bijzondere ak-
tualiteit.

„Zon en Schild“, Christelijk Dagboek, door
Ds K. Fernhout.
Amsterdam — W. Kirchner, z.j.

Siechts weinigen is het gegeven een goed dagboek
te schrijven.
Ds Fernhout behoort tot die bevoorrechtten.
Eerst moet men wat aan zijn stijl wennen. Men
zal daarom goed doen de eerste paar keer ze vooraf
in te zien eer men ze in den huiselijken kring voorleest.
Maar heeft men den stijl te pakken, dan wordt men
getroffen door de manier, waarop ze hoofd en hart
aangrijpen.

Mag als eisch gesteld, dat elk stukje één gedachte
brengt, die u vasthoudt, dit dagboek beantwoordt daaraan
geheel. En die gedachte staat steeds in nauw verband
met heel het hoofdstuk, dat gelezen werd. Het is waar-
lijk een buitengewone verdienste, dat overlading, waar-
door de indruk gebroken wordt, is vermeden.

Kleine opmerkingen laat ik maar achterwege. Alleen
deze. Op 31 Augustus had de schrijver wel mogen
rekenen met wat in het hart van den Nederlandschen
christen leeft.

Het derde stuk loopt tot 10 October. Verschijne vóór
dien datum het vierde.

„Het boek der Psalmen“, Opnieuw uit den
grondtekst vertaald en verklaard, door Dr
A. Noordzij. Tweede deel, Psalm 71—150.
Kampen — J. H. Kok, 1925.

Prof. Noordzij heeft spoed achter het werk gezet.
Men kan hem daarvoor niet dankbaar genoeg zijn.
Indien alle medewerkers zoo opschieten, kunnen we
binnen niet al te langen tijd de voltooiing van deze
Schriftvertaling en -verklaring tegemoetzien. En dat is
alleszins gewenscht.

Gelukkig is de verklaring in dit tweede deel iets
breder dan in het eerste. Toch blijft ze nog te dicht
bij de parafraze. Mogen we op nog meer verbredening
aandringen? Er zal wel niet één commentaar zijn,
die alle kwesties aanroert en op een gegeven oogenblik
den raadpleger niet in den steek laat. Maar gaarne
zagen we meer kwesties besproken. Komt de schrijver
daardoor in moeilijkheden met den omvang van het
boek, hij late de „Lijst van Tekstveranderingen“, welke
hier 7 bladzijden inneemt, gerust weg. M.i. kan deze
in een volksuitgave, gelijk de „Korte Verklaring“ be-
hoort te zijn, best worden gemist.

De uiterlijke verzorging blijft — behoeft het nog ver-
zekerd? — even keurig.

„De Openbaring van Johannes“, door Drs
J. Willenze. Serie: Tekst en Uitleg.
Groningen. Den Haag — Wolters Uitg.
Maatsch., 1924.

De beweringen van Drs J. Willenze in deze serie
behooren o.i. tot de beste. De schrijver is een nauwgezet
en uitstekend georiënteerd exegeet en wat voor ons
van niet minder belang is: hij staat op Schriftgeleuvig
standpunt.

Dit alles wordt ook door deze verklaring weer be-
vestigd.

In zijn grondbeskouwing van het laatste bijbelboek
kan ik mij echter niet geheel vinden. Volgens hem
is het „een tekening van de Geschiedenis van het Gods-
rijk“. Volgens mij (vgl. mijn „De Antichrist“, eerste
druk bl. 109—112) wordt daarin de voleinding be-
schreven.

Vanzelf heeft dit verschil invloed op de exegese.
Maar waar Drs Willenze telkens doet uitkomen, dat
de woorden van dit boek eerst aan het eind der dagen
hun rechte vervulling krijgen, komen we toch weer
tot elkander.

In ieder geval heb ik voor zijn opvatting alle respect
en voor zijn verklaring de grootste waardeering.

Op menig punt ontsteekt hij licht.

„Jeremia I“, door Dr Th. L. W. van Rave-
steijn. Serie: Tekst en Uitleg.
Groningen. Den Haag — Wolters Uitg.
Maatsch., 1925.

Met Dr van Ravenstein als medewerker aan te zoeken
blijkt de leiding van „Tekst en Uitleg“ een goede kous
te hebben gedaan. Hij doet zich hier kennen als een
man, die ook in zijn wetenschappelijke arbeid gaarne
voor de Schrift buigt.

Daar hij geen literatuur-opgave geeft blijkt niet of
hij ook prof. G. Ch. Aalders' verklaring van Jeremia
heeft kunnen raadplegen.

Wat wij echter met genoegen konstateeren is, dat
beiden in menige moeilijke kwestie tot gelijke resul-
taten komen.

Zoo steunt de eene verklaring de andere, al blijft
er uiteraard verschil genoeg over.

Dr v. R. is in zijn metrische vertaling op sommige
plaatsen zeer gelukkig.

„Laster en Legende omtrent Calvijn“, door
Dr H. Kaajan. Serie „Ons Arsenal“.
Zutphen — J. B. van den Brink en Co., z.j.

Een nummer, waarmee „Ons Arsenal“ eer inlegt.
In de inleiding wordt een korte levensbeschrijving
van Calvijn geboden; vervolgens wordt het karakter van
Calvijn naar licht en schaduw geteekend, maar dan toch
zoo, dat de adelheid ervan domineert; eindelijk wor-
den in drie hoofdstukken de lasterlijke beschuldigingen
tegen den Hervormer ontzenuwd.

En Dr Kaajan poneert niet slechts, maar dokumenteert
ook stellig.

Een mooi populair werkje van apologetische waarde.

„De Dolleantie“ door Dr J. C. Rullmann.
Serie „Ons Arsenal“.

Zutphen — J. B. van den Brink en Co., z.j.

Wie was beter geschikt om een beknopte beschrij-
ving van de geschiedenis der Dolleantie te geven dan
Ds Rullmann?

De R. heeft zich van zijn taak uitnemend gekweten.
Misschien ware het goed geweest op bl. 49 te ein-
digen. Maar al worden door wat er volgt de proportiën
wel wat geschaad, voor de propaganda kan dit geen
kwaad.

Met deze brochure te koop en heeft men niet genoeg
gedaan.

Zij verdient verspreid te worden.

Op ruime schaal.

Bij duizendtallen!

Voor al onze jongeren en onze Hervormde broe-
ders en zusters.

HEPP.

In de reeds meermalen door ons genoemde Marnix-
drukken (uitg. van J. B. Wolters Uitg. Mij., Gro-
ningen, Den Haag), die onze christelijke gymnasia, mid-
delbare en muloscholen van lectuur in de vreemde
talen willen voorzien, verschenen weer enkele nieuwe
nummers: het klassieke Bunyan's Pilgrim's Pro-
gress, adapted by H. Mulder (met woordverklaring
in margine) en Gustav Harder's Jaalahn, die
Geschiede einer Indianerliebe, autorisierte Ausgabe von
G. J. Dieperink (met een goed „hilfsbüchlein“, dat
bladzij voor bladzij woordvertaling geeft). Beide uitgaven
betoeken een belangrijke aanwinst voor de serie, die
steeds meer aan haar doel gaat beantwoorden.

In de Serie „Voordrachtakunst“, die onder leiding
stond van wijlen Dr J. v. d. Valk, zijn eveneens verschei-
dene nieuwe nummers. „De Wiskunstenaars“
door Pieter Langendijk, „De Hoed van den Klok-
kenmaker“, bijspel in één bedrijf, door Mme Emile
de Gisardin, in vertaling van Jeanne Veen, „Voor
den Vrede“ door M. J. Premela, „Historische
Revue van Dames en Dienstdoden“, in vijf
toonbeelden door W. P. C. Rauws, „Dokter Amor“,
bijspel in drie bedrijven, door J. B. P. Mollière, in ver-
taling van M. J. Premela, „Barberine“, bijspel
in drie bedrijven, door Alfred de Mussat, in vertaling
van M. Pompe-Leupen, „Advocaat Pathelin“,
bijspel in drie bedrijven door Brueys, in vertaling van
A. de Ruas. De serie, die uitgegeven wordt door de
Hollandia-drukkerij te Baarn, is hiernede tot haar 14e
nummer gevorderd.

C. T.

„De Macedoniër“.

Groningen — Venema.

Het Septembernummer van ons Zendingstijdschrift ligt
voor ons, en bevat weer veel goeds. De Pol geeft in
oogenzins vrije vertaling een referaat weer van dr Würtz,
op de Kontinentale Miss. Konferenz te Bremen ge-
houden, over „De wordende Nationale kerken“. Cri-
tiek geeft de Pol niet; hij merkt in een noot wel op:
„Hierover, gelijk ook nog over enkele andere dingen,
zou zeker wel nader te spreken zijn“. Trouwens, wij
staan hier voor een zeer gewichtige zaak, met buiten-
gewoon vele en groote moeilijkheden. Wij kunnen de Pol
dankbaar zijn, dat hij het referaat van dr Würtz vast
onder de oogen van de lezers van den „Macedoniër“
gebracht heeft; men kan er nu eens over nadenken,
en hij vernieuwing leeren, voor welke moeilijkheden
de zending komt te staan in deze periode na den oorlog.

De D. K. Wielenga schrijft over Soemba, en wel over
den post Kambanirio; wij leven met de de Bruyn mede,
en blijven dezen zendeling bij de gracie Gods bewonderen.
De rubriek „Van mijn Uitkijk“ bestaat in dit nummer
12 bl. en geeft velerlei; men leze vooral het stukje
van dr van Gheel Gildemeester over Freule Caan;
alle bezoekers(sters) van de Zendingconferenties in
Luneren zullen zich harer herinneren. Welk een vrouw
is zij geweest! Zeer interessant is ook de Karakteristiek,
door dr van Boetselaar gegeven van het zendingswerk
der verschillende volken; van Nederland zeide hij: dege-
lijke en rustige zendingsarbeid, maar te weinig geest-
drift en eenheid.

Van harte kan „De Macedoniër“ blijven worden aan-
bevolen. Als men het nu ook maar leest!

J. D. WIELENGA.

„Asia, de Neef van den toovenaar“, naar
het Duitsch van H. Norden, vrij bewerkt
door H. van Lennep.

Den Haag — N.V. Alg. Boekhandel voor
Inwendige en Uitwendige Zending.

De uitgever noemt het het eerste zendings-jongensboek
in de Nederl. taal. In het Duitsch en het Engelsch ver-
schijnen vele jongensboeken, die zendingsverhalen weer-
geven; Nederland bleef nog achter; hier hebben wij
er nu een, maar vertaald. Het brengt ons naar Kame-
roen, het voormalig Duitsch zendingsveld in West-Afrika.
Boeiend geschreven leidt het gaandeweg in het zendings-
werk in; de heidensche gruwelen en geestelijke ellen-
den worden goed geteekend, en de kracht van het
Evangelie aangetoond. Het boek van bijna 200 bl. is
in een keurigen prachtband uitgegeven, met 4 platen.
En de prijs 12.25 is zeer billijk. Wie zijn kinderen
een boek cadeau wil doen voor verjaardag of met
Sinterklaas neme „Asia“; onze jongens zullen het met
groot genoegen lezen.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Amersfoort: C. v. d. Woude te Gorredijk en G. R. Kuiper

te Haarlem.

Gouda: H. Knoop te Kooten en Dr C. N. Impeta te Kampen.

Hilversum: Dr J. Hoek te Soest en G. R. Kuiper te Haarlem.

Oldeboorn: cand. Th. Delleman te Den Bosch en cand.

J. E. Visser te Kockengen.

Westaam: cand. Th. Delleman te Den Bosch en cand. J.

Maaskant te Rijsoord.

Beroepen te:

Bierum: C. J. de Kruijer te Hasselt.

Echten: cand. J. Maaskant te Rijsoord.

Gouda: Herm. Knoop te Kooten.

Groningen: G. O. Donner te Emmen.

Graast: cand. J. Maaskant te Rijsoord.

Haarlem: cand. H. Versluis te Klundert.

Lexmond: cand. Th. Delleman te Den Bosch.

Nieuwerkerk (Z.): cand. A. Koning te Nieuwerbrug a. d.

Rijn.

Semarang: J. H. Sillevius Smitt te Laren (N.-H.).

Westaam: cand. Th. Delleman, te Den Bosch.

Warfum: H. Steen te Zoutkamp.

Zegwaart: cand. H. Versluis te Klundert.

Aangenomen naar:

Abcoude: M. Post te Bunschoten.

Aarlanderveen: H. Moolhuizen te Krommenie.

Reitsum (2e beroep): J. H. Kroeze te Leidschendam.

Sleen: cand. A. H. Pierson te Leeuwarden.

Bedankt voor:

Gaast en Ferwoude, St. Jacobi-Parochie, Oldeboorn, Waard-

huizen en Wons: cand. A. H. Pierson te Leeuwarden.

Hilligersberg: Herm. Knoop te Kooten.

Heinoord: H. R. Nieborg te Heerjansdam.

Kampen: J. van Herksen te Hillegom.

Zwartsluis: P. v. d. Sluis te Dirksborn.

Afscheid van:

Langeslag: W. van Gelder. Tekst 1 Joh. 2:8.

Intrede te:

Hazerswoude: cand. W. H. Gispem. Tekst Hebr. 4:11—13.

Krabbendam: cand. P. v. d. Marel. Tekst 2 Cor. 5:20.

Vreeswijk: A. M. v. d. Berg. Tekst Judas:20 en 21.

Jubiläum:

7 Oct. Dr W. Dietner, em.-pred. te Apeldoorn, 65 jaar.

De R. E. van Arkel, Reeds enkele maanden geleden
werd er melding van gemaakt, dat Dr R. E. van Arkel
(Geref. predikant te Utrecht), Dr G. P. Marang (Herv. pred.
te Utrecht) en „prof. dr A. Noordzij (hoogleraar te Utrecht,
wonende te Driebergen) voornemens waren volgend jaar een
reis naar Palestina te maken.

Thans wordt bericht, dat de Kerkeraad der Geref. Kerk
van Utrecht aan Dr van Arkel verlof gegeven heeft om
voor bovenbedoelde reis voor ongeveer drie maanden zijn
ambtwerk te onderbreken.

De H. Thomas. De H. Thomas, prof. bij de Geref. Kerk
van Leiden, zal op medisch advies gedurende vier weken
alleen nog maar één keer per Zondag in de bediening des
Woords voortgaan. Van anderen arbeid moet hij zich voor-
loopig onthouden.

Tucht over Predikanten. De Kerkeraad der Geref.
Kerk van Haarlem zal bij de classis het volgende voorstel
indienen:

De generale Synode besluit, dat de beoordeeling of een
predikant, eenmaal naar art. 79 D. K. O. afgezet, al of niet
verder in het ambt zal kunnen worden gesteld, zal staan
aan de Part. Synode, wier deputaten medegewerkt hebben
aan zijne afzetting.

Rusthuizen. Te Amsterdam-Zuid (Overtoom) heeft de
Kerkeraad der Geref. Kerk een pand aangekocht voor een
Tehujs voor ouden van dagen.

Ziekentelefoon. Te Aalten wordt in de Geref. Kerk
een actie gevoerd om te komen tot het aanleggen van een
telefoon voor de zieken, om dezen in de gelegenheid te
stellen thuis de prediking geregeld te volgen. De kosten
zullen niet komen voor rekening der kerkelijke kas. In
beginsel sprak de Kerkeraad zijn sympathie met dit streven uit.

Zending. Dr C. Verhagen, miss. arts te Solo (Java)
vanwege de Geref. Kerk van Delft, is met zijn gezin in het
vaderland met verlof teruggekeerd. Sinds zijn heenreis naar
Indië mist hij nu zijn moeder en schoonmoeder, die over-
leden zijn.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Zwondrecht: N. Biedemast te Delfshaven en J. A. Richel te

Maarsse.

Beroepen te:

's-Gravenhage: G. Salomons te Amersfoort.

Slidrecht: J. A. Richel te Maarsse.

Vlaardingen: J. de Bruin te Maassluis.

Bedankt voor:

Arnhem: A. M. Berkhoff te Amsterdam.

Soest: A. Zwiep te Hilversum.

Werkendam: J. A. Richel te Maarsse.

Zeist: J. W. Geels te Apeldoorn.

Afscheid van:

Amsterdam: W. Hendriksen. Tekst 1 Cor. 3:11—13.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Borssele: A. Verhagen te Middelburg.

Meliskerke: M. Hofman te Krabbendijk.

Rotterdam: G. H. Kersten te Ierseke.

Bedankt voor:

Ederveen: L. Boone te St. Philipsland.

Vlaardingen: G. H. Kersten te Ierseke.

Intrede te:

Dirkaland: A. de Blois. Tekst Hand. 10:33.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Cocksdorp (toez.): cand. A. A. Wildschut te Haarlem.

Heveke-Oterdijk: J. Bender te Westerlo.

Helvoirt: P. J. Hage, O.-I. pred. met verlof te St. Maar-

tensdijk.

Joure: C. D. Israël te Koudekerk (Z.-H.).

Kortgene: J. H. Schuurman Spokhoven te Spijkenisse.

Onatwede: J. C. Wolthers te Sprang.

Rijsoord: J. Kuilman te Maasland.

Sloten: O. S. Jellema te St.-Anna Parochie.

Waarder (bij Woerden): D. Th. Keek te Gamoren.

Zegveld: G. Aiers te Nieuw-Lekkerland.

Aangenomen naar:

Berkenwoude: L. R. v. d. Broek, prop. Gouda.

Helvoirt: P. J. Hage, O.-I. predikant met verlof, te Sint

Maartensdijk.

Hilversum (Prot. Bond): G. van Duyl te Assen.

Bedankt voor:

Harkerhorne: J. A. Steenboek te Dantumawoude.

Afscheid van:

Hien en Dodewaard: J. J. van Oosterzee. Tekst 2 Cor. 6:1.

Intrede te:

Rotterdam: J. J. Stam. Tekst 2 Cor. 1:24b.